

Työllisyyspalvelut ja niiden uudistus

6.9.2021

Kaupunginhallitus

Työllisyyspalvelut nyt

Mitä työllisyyden hoito on? Olemassaolon perusteet.

- Loimaan kaupungin työllisyyspalvelut tuottavat paikallisia ja laadukkaita työllistymiseen tähtääviä palveluja työttömille loimaalaisille
- Työ tuo elinvoimaisuutta, sekä pienentää esimerkiksi erityispalvelujen (päihde- mielenterveys-sairaanhoido) tarvetta
- Pitkittänyt työttömyys vaikuttaa fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen heikentävästi
- Erityisesti nuorille ensimmäisen työ- tai koulupaikan saaminen on tärkeää, jotta polku työuralle käynnistyisi

Miksi työllisyyttä hoidetaan

- Suora motivaatio työllisyyden hoitoon löytyy budjetista; kunnan maksuosuus työmarkkinatuesta. 300 päivää työmarkkinatuella olleen henkilön työmarkkinatuesta kunta maksaa 50%, yli 1000 päivää 70%. Kuukaudessa 300 pv henkilöstä maksu on kesäkuussa keskimäärin Keskimäärin 417e/kk/hlö (2020 vuoden keskiarvo). Kuukausittain maksu on tällä hetkellä 60-70000e. Kesäkausi on vaikea.
- Toinen yhtä tärkeä motiivi on lisätä kaupungin elinvoimaisuutta edistämällä työn ja tekijöiden kohtaamista sekä kuntalaisten osallisuutta ja hyvinvointia

Millä keinoilla työllistetään

- Yhteistyössä TE-palvelujen ja sosiaalityön kanssa aktivoidaan asiakkaita työllistymistä edistäviin palveluihin. Näihin osallistuessaan henkilö on **tilapäisesti pois maksuosuuslistalta**.
- Panostetaan työvalmennukseen, nuoriin ja ennaltaehkäisyyn. työelämään.
- Yhteistyö terveydenhuollon kanssa, kuntoutuksiin ja eläkehakuihin liittyen
- **Maksuosuuslistalta henkilö poistuu, kun täyttää työssäoloehdon.**
 - Palkkatukityössä 35 viikkoa yli 18h/viikossa työtä riittää täyttämään työssäoloehdon. Kaupungin räätälöity jakso on 20h/viikko, jolloin palkkakustannus on 840-880e/kk. Tästä 30-50% saadaan palkkatukena takaisin. Lisäksi k.o ajalta maksuosuus pienenee.
 - Vaikutus on vähintään 300-500 päivää ansiosidonnaisella+300päivää työmarkkinatuella, ennen kuin palaa listalle. Tosin palkkatukijakson jälkeen työllistyminen avoimille työmarkkinoille helpottuu.

Työllisyyspalveluiden uudistus

- <https://tem.fi/te-palvelut-2024-uudistus>
- <https://www.kuntaliitto.fi/sites/default/files/media/file/Julkiset%20ty%C3%B6voima-%20ja%20yrityspalvelut%20kuntiin%202024.pdf>
- https://tem.fi/documents/1410877/73067562/VM_kannustavan+rahoitusmallin+ty%C3%B6llisyysvaikutusten+arviointi.pdf/ad1d86e2-3807-a631-2108-a594734f2b00/VM_kannustavan+rahoitusmallin+ty%C3%B6llisyysvaikutusten+arviointi.pdf?t=1619714208790

Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut kuntien järjestettäväksi vuonna 2024

- Siirto hallitusohjelman ja hallituksen kehysriihen 2021 päätösten mukaisesti
 - Järjestämisellä tarkoitetaan Kuntalain 2 luvun 8 § mukaista järjestämis- ja valtionosuustehtävää
- Kunnille siirrettäisiin kaikki ne palvelut, joita ei ole erityisen perusteltua keskittää valtion tasolle
 - Palveluilla tarkoitetaan sekä henkilöasiakas- että työnantajapalveluita
 - Kansallisesti keskitettäviä palveluita mm. TE-digi.
- Ministerityöryhmä linjasi valmistelun periaatteista 1.9.2021:
 - Työvoimapohja
 - Palvelut siirrettäisiin kunnalle tai useammasta kunnasta muodostuvalle yhteistoiminta-alueelle, jonka työvoimapohjan on oltava vähintään 20 000 henkilöä.
 - Määritelty työvoimapohja vastaa n. 50 000 väestöpohjaa. Koko Loimaan seutukunnassa noin 14 000 henkeä työvoimaa.
 - Yhteistoiminta
 - Jos kunta ei täytä yksin palvelujen järjestämisen kriteerejä, sen olisi muodostettava yhteistoiminta-alue toisen tai toisten kuntien kanssa.
 - Henkilöstö
 - TE-toimistojen henkilöstö siirtyy kuntiin virkamieslain mukaisesti liikkeenluovutuksella tehtäviensä mukana ja pääsääntöisesti voimassa olevilla tehtäväkuvilla.

Valtion TE-palvelut (TE-toimistot ja Elyt)

- Työnvälitys (henkilöasiakas- ja työnantajälhtöisesti)
- Ammatinvalinta- ja uraohjaus
- Henkilöasiakkaan palveluprosessi (määräaikaishaastattelut, palvelutarvearviot, asiakassuunnitelmien laatiminen, palveluohjaus)
- Työllistymistä edistävien palveluiden tarjoaminen ja rahoitus (palkkatuki, starttiraha)
- Työpaikkailmoituspalvelut
- EURES ja työluvut
- TE-tehtäviin liittyvät työttömyysturvatehtävät
- Työnantajan muutosturva, *palkkaturva*
- *Koulutusten ja valmennusten hankinta*
- *Kotoutumisen edistäminen*
- *Yritysten kehittämispalvelut*
- *Toimialapalvelut ja rakennemuutostehtävät*

TE-toimistot ja Elyt
n. 200-220 me
 Työllisyysmäärärahat
 (pl palkkatuki)
n. 180 me (2019)
 Palkkatuki,
 oppisopimus ja
 starttiraha (TEM ja STM)
n. 280 me (2019)

Kuntien työllisyyden edistäminen

- Lakisääteiset työllisyyspalvelut
 - TYP, Kuntouttava työtoiminta, veloitetyöllistäminen, työmarkkinatuen kuntaosuus, työttömien terveystarkastukset, työpajatoiminta
- Yleisen toimialan mukaiset työllisyyspalvelut
 - Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut (mm. Ohjaamot, maahanmuuttajien työllistymispalvelut)
 - Osaavan työvoiman houkuttelu ja saatavuuden edistäminen (mm. TalentBoost)
 - Työllistymistä edistävät kuntien palvelut
 - Kuntien ostopalvelut, palkkatuen kuntalisät, kesätyöllistäminen, projektit, järjestöjen avustaminen...
- Yrityspalvelut sekä elinkeinojen ja osaamisen kehittäminen

Työllisyyden ja
 elinvoiman
 edistäminen
n. 400 - 600 me
 TMT- kuntaosuus
n. 420 me

Keskittetyt valtion palvelut

Rakennemuutosten tuen ja keskittämisen skaalaedun palvelukokonaisuudet (mm. TE-Digi)

Kuntien työllisyyden edistämisen ja yritysten palvelut

- Lakisääteiset työllisyys- ja yrityspalvelut
- Yleisen toimialan mukaiset työllisyys-, osaamis- ja elinkeinopalvelut
- Työllistymistä edistävät KOTO-palvelut
- Työllisyyden, osaamisen ja elinvoiman edistämisen muut yleiset tehtävät

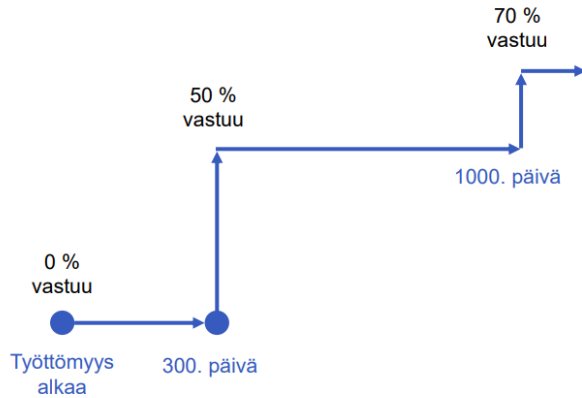
Hyvinvointialueiden SOTE

Työllistymistä edistävät sote-palvelut

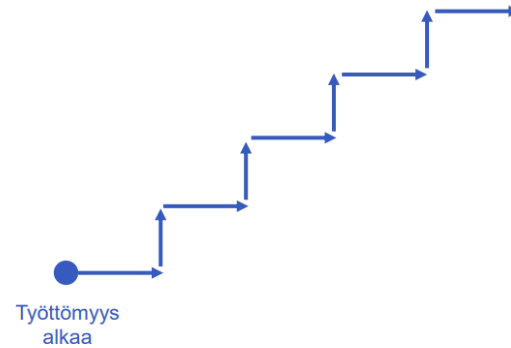
Kunnan rahoitusvastuu työttömyysturvasta

Nykyinen malli

Kannustava malli

19 | 20.8.2021

Vaikutuksia lyhyesti (1/2)

- **Kannustinmalli:** Maksuosuusperusteet muuttuvat: maksua alkaa aikaisemmin (100pv työttömyys) ja työllistymistä edistävä palvelu ei enää poista maksua palvelun ajalta
 - Esimerkki: jos maksu/hlö pysyy nykyisellä tasolla (n.400e/hlö/kk), 671 työtöntä työnhakijaa tekee 268400e maksuja kuukaudessa. Vuodessa k.o luvuilla 3220800e. Nyt maksun piirissä noin 180 hlö/kk eli noin 864000e/vuosi

Vaikutuksia lyhyesti (2/2)

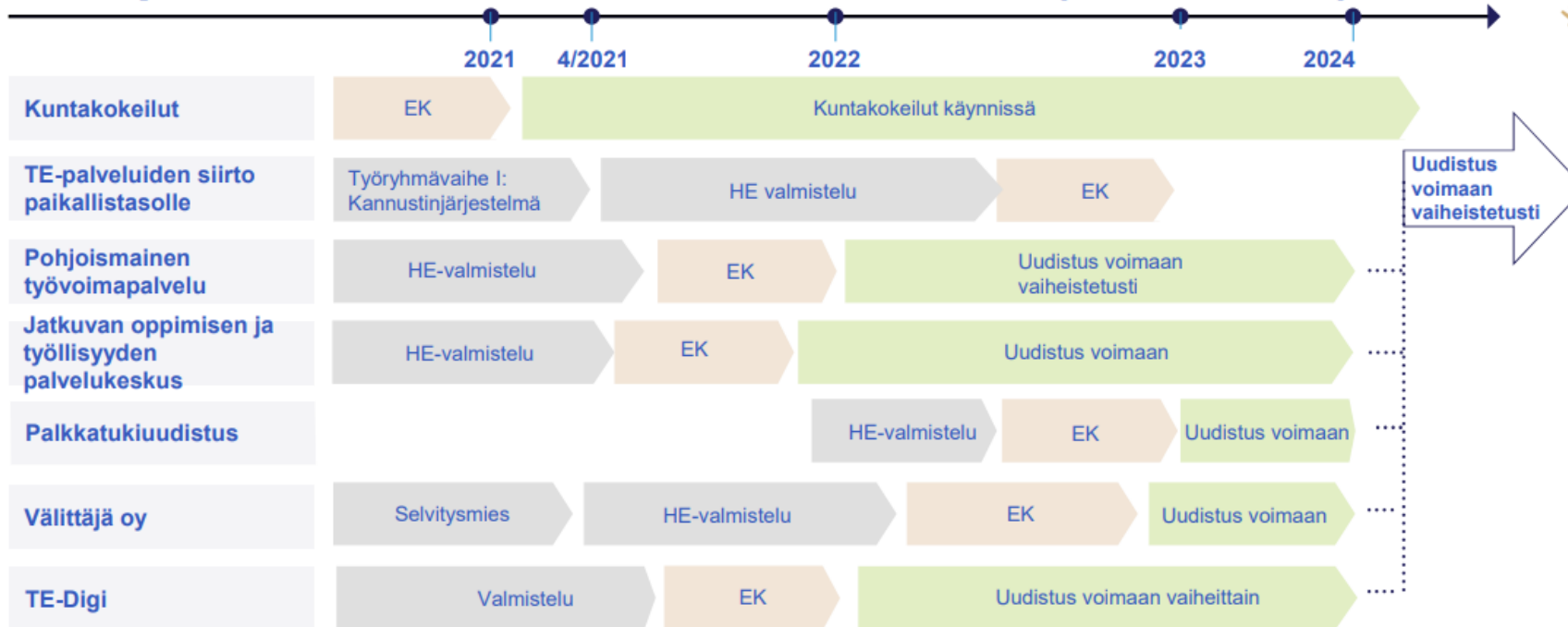
- **Palvelut:**

- mitä siirtyy kunnan hoidettavaksi ja mitä "kannattaa" tuottaa?
- Huomioitava myös SOTE vaikutus mm. TYP-työ ja sosiaalipalvelut (kuntouttava työtoiminta, sos.kuntoutus)

- **Henkilöstö:**

- nykytiedoilla siirtymässä liikkeenluovutuksena
- Henkilöstökulut (myös palkkatasojen harmonisointi)
- organisaation integrointi nykyiseen kunnan/kuntien organisaatioon

TE-palveluiden uudistamisen aikataulu (lähde TEM)

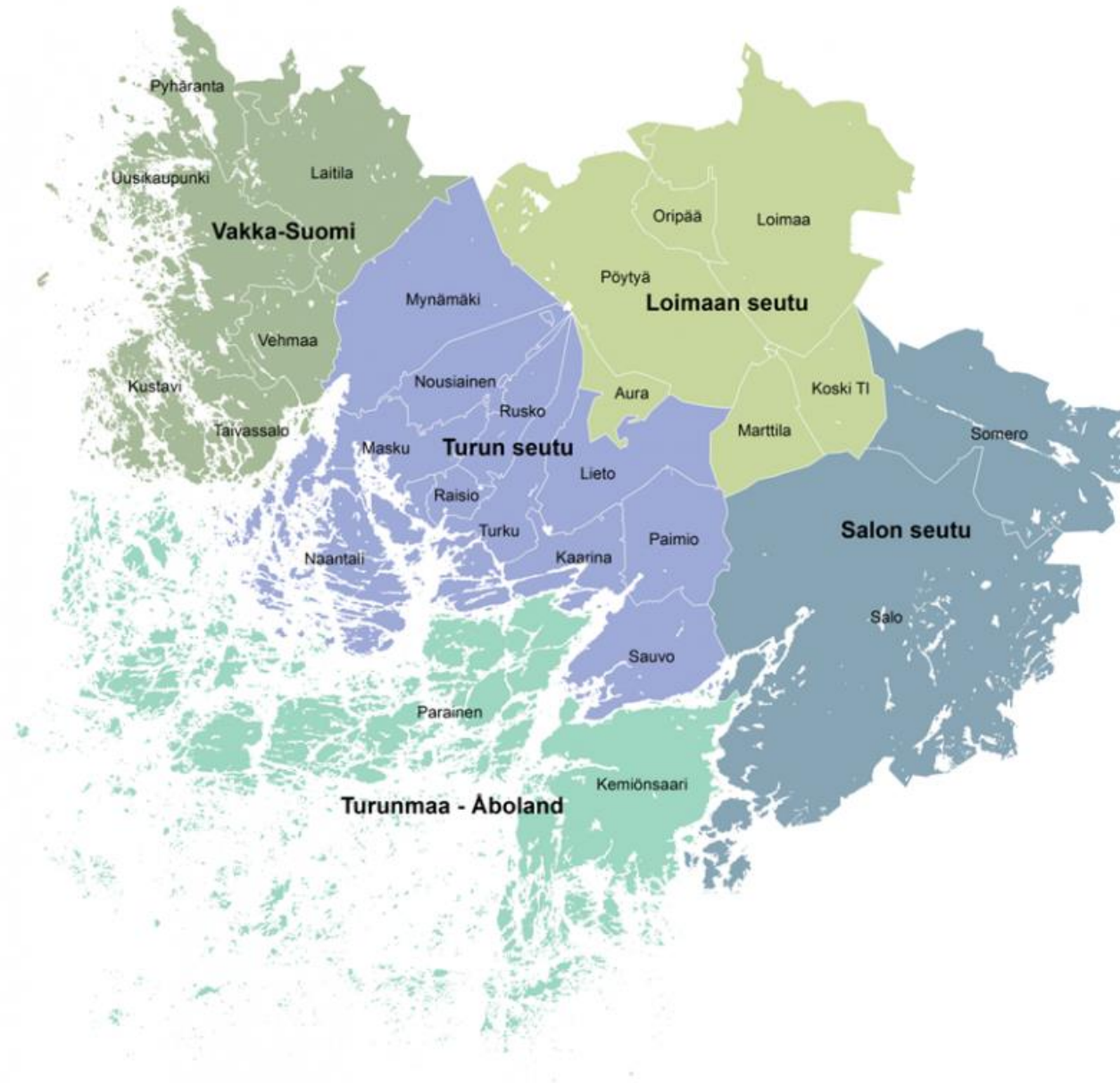
Uudistus voimaan vaiheistetusti

"Työvoimapalvelut 2024"

Työvoiman määrä

Väestö muuttujina Pääasiallinen toiminta, Alue, Vuosi, Tiedot, Sukupuoli ja Ikä

	2019											
	Väestö 31.12.											
	Yhteensä				Miehet				Naiset			
	Yhteensä	0 - 17	18 - 64	65 -	Yhteensä	0 - 17	18 - 64	65 -	Yhteensä	0 - 17	18 - 64	65 -
Työvoima												
Aura	1 941	0	1 916	25	969	0	960	9	972	0	956	16
Forssa	7 067	0	6 944	123	3 640	0	3 582	58	3 427	0	3 362	65
Koski TI	963	0	944	19	513	0	507	6	450	0	437	13
Loimaa	6 768	0	6 665	103	3 543	0	3 496	47	3 225	0	3 169	56
Marttila	900	0	891	9	476	0	471	5	424	0	420	4
Oripää	580	0	567	13	307	0	300	7	273	0	267	6
Pöytyä	3 710	0	3 653	57	1 975	0	1 946	29	1 735	0	1 707	28

Keskusteluun ja tiedoksi hallitukselle

- Loimaan seudun kunnilla tapaaminen 6.9. päivällä.
 - Kukin kunta käy lokakuun alkuun mennessä sisäisen keskustelun poliittisten päättäjien kanssa kunnan suhtautumisesta uudistukseen ja sen vaatimaan yhteistyöhön.
 - Virkamies arvio muissa kunnissa oli, että yhteistyö Salon suuntaan saattaa nousta vahvaksi vaihtoehdoksi.
 - Novida kiinnostunut ottamaan roolia uudistuksessa
 - Seuraava seudullinen palaveri aiheesta 11.10.
- TEM:n lausuntopyyntöön vastauksen luonnos liitteenä. Lausuntoaikaa on jatkettu toistamiseen.
- Onko hallituksella huomioita jatkovalmisteluun?
 - Lähtökohtaisesti haetaan yhteistyömallia, jossa Loimaalla säilyy vahvat lähityöllisyyspalvelut, joiden toteuttamiseen pystymme itse merkittävästi vaikuttamaan. Valmistelun tässä vaiheessa ei suljeta mitään yhteistyövaihtoehtoa pois.